

oz. individualizirano obravnavo in formativno spremljanje,

- učno podporno gradivo: kombinacija formativnega spremljanja dosežkov učencev in portfolia.

V sodobni šoli se vse bolj poudarjajo načela individualizacije, diferenciacije in personalizacije, šola naj bi se odzivala na potrebe vseh učencev in poučevanje naj bo organizirano tako, da vsakega učenca pripeljemo do zastavljenega cilja. To je zahtevna naloga za učitelje, v pomoč in podporo so jim sodobne metode oziroma strategije učenja in poučevanja. Med njimi veliko učiteljev (in knjižničarjev) že pozna in pri svojem delu uporablja sodelovalno delo, projektno učno delo, igro vlog, šest klobukov, poučevanje z uporabo IKT-ja, osnovne ter izpeljane in prilagojene bralne učne strategije. Že nekaj let si svojo pot v izobraževanje utira tudi formativno spremljanje, ali v celoti ali pa samo s posameznimi elemen-

ti. Tudi slednje avtorica v svoji knjigi predstavi sistematično in s konkretnimi primeri.

Primeri in konkretizacije v knjigi so na primeru poučevanja književnosti, vendar lahko veliko primerov učitelji prenesejo in prilagodijo poučevanju svojega predmeta oz. področja. V drugem delu knjige so rezultati empirične raziskave, ki kažejo, kako se diferenciacija/individualizacija in elementi formativnega spremljanja odražajo v praksi pri pouku književnosti v heterogenih učnih skupinah tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja.

Šolski knjižničarji lahko v knjigi najdemo veliko idej za izvajanje ur knjižničnih knjižničnega informacijskega znanja, kar je še posebej dobrodošlo in uporabno. Opisane so številne metode in oblike poučevanja, ki jih lahko vsi učitelji in knjižničarji prenesejo v svojo prakso. Tako bosta pouk in učenje zanimivejša in bolj ,po meri' posameznega učenca. ●

Romana Fekonja

Zgodovina knjige skozi knjige

Cave, Roderick, Ayad, Sara (2015). Zgodovina knjige skozi knjige. Ljubljana: UMco.

S pojavom e-knjige in e-medijev smo bili priča revoluciji, ki še poteka. Prvi pojavi pa so sprožili ugibanja in vprašanja, kakšna bo usoda klasične knjige. Čas bo pokazal svoje. V knjigi Zgodovina knjige skozi knjige je lep prikazan razvoj nosilca besede. Ne moremo reči knjige, saj pod pojmom knjiga pojmuje mo po SSKJ ,večje število trdno sešitih tiskanih listov'. Vemo pa, da prva pisana (oz. risana) beseda ni na listih, ampak kar na skalah v jamah, kasneje na kakšni drugi podlagi, ki je bila pri roki in se je ohranila do danes. Medij oziroma nosilec, s katerim je človeštvo prena-

šalo svoje znanje oziroma vsebine, se je ves čas spreminjal.

Knjiga Zgodovina knjige skozi knjige prinaša zgodbo o 5000 letih knjižne zgodovine skozi 100 prelomnih knjig. Lahko so prelomne zaradi medija, na katerem se nahajajo, lahko pa tudi zaradi vsebine, koncepta ali izvedbe.

Avtorja Roderick Cave in Sara Ayad sta strokovnjaka s področja zgodovine knjige. Cave se ukvarja predvsem z zgodovino tiska, Ayadova pa z raziskovanjem in urejanjem slikovnega

gradiva za umetnostne ustanove, založnike in posameznike.

Avtorja nas v knjigi vodita od zapisov v jamah in grobnicah do prvih zapisov na papirusih, od egiptovskih zvitkov do prvih kodeksov v rimskih časih; od ročno zapisanih knjižnih umetnin do iznajdbe različnih premikajočih se pomagal in tiskarskega stroja in, na koncu, od tiskane knjige pa vse do njene digitalne in elektronske različice ter bralnika in še naprej.

O samem izboru sta avtorja v predgovoru zapisala, da je bilo njuno načelo pri izbiranju, da predstavita knjige z vseh celin razen Antarktike. Knjige, ki ponazarjajo velikansko paleto formatov in slogov, od knjig iz vozlanih vrvic (kipujev) in knjig, pisanih na kost, lubje ali palmove liste, do bolj znanih glinenih tablic, papirusovih zvitkov in pergamenta ali papirja. Prepričana sta, da (še) ni konec obdobja tiskane knjige. Gotovo je,

da bo prihajalo napredka, ki bo včasih zelo drugačen (in boljši) od založništva e-knjig. A celo v 21. stoletju nekateri ustvarjajo nove oblike pisanih ali tiskanih knjig s postopki, ki se zdijo namenoma usmerjeni v preteklost ali samovoljni in se sploh ne zmenijo za digitalizacijo. Tradicionalna knjiga bo nastajala še zelo dolgo.

Bogato ilustrirana monografija nam predstavi različne tipe medijev, s pomočjo katerih so ljudje v zadnjih petih tisočletjih zapisovali besedila. Poleg tega nam na konkretnih knjigah pokaže tudi to, kako so se razvijale različne književne vsebine in kako so sčasoma zaobjele vso širino človekovih idej, ki jih je ta uspel spraviti med platnice.

Zanimiv in bogat pregled razvoja knjige in nosilcev pisane oziroma tiskane besede. Knjiga prinaša drugačne poglede, kot smo jih vajeni, in v svoj nabor vključi tudi manj znana besedila in knjige. ●

Tadeja Česen Šink

Strategije motiviranja za branje

Sarto, Montserrat (2015). Strategije motiviranja za branje. Medvode: Melinc.

Septembra 2015 je pri založbi Malinc izšla knjiga avtorice Montserrat Sarto z naslovom Strategije motiviranja za branje ter podnaslovom Z izkušnjami slovenskih motivatorok in motivatorjev branja. Predgovor k slovenski izdaji je napisala Barbara Pregelj, recenzentki pa sta mag. Tilka Jamnik in mag. Damjana Šubic. Pri uporabi strategij je sodelovalo veliko slovenskih motivatorok in motivatorjev branja. Drugače povedano, gre za knjigo bralnomotivacijskih strategij Montserrat Sarto s slovenskim komentarjem.

Avtorica knjige, njeno polno ime je Maria Montserrat Sarto Canet (1919–2009), je bila bibliotekarka, ustanoviteljica in urednica revij za otroke, poznavalka mladinske književnosti, prevajalka in velja za pionirko motiviranja za branje v Španiji. Leta 1958 je skupaj s Carmen Olivares v Madridu odprla prvo knjigarno Talentum, ki je bila specializirana za mladinsko književnost. V njej so posebno pozornost namenjali kakovostnim mladinskim delom in vzgoji bralcev. Z izvajanjem delavnic motiviranja za branje je avtorica lahko preučevala potrebe mladih bralcev na področju branja